

Broj:

26. jul 2019. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 8 Zakona o zaštiti konkurencije (*»Sl.list CG«, br. 44/12 i 13/18*), člana 10 Zakona o kontroli državne pomoći (*»Službeni list Crne Gore«, br. 12/18*), u postupku ocjene usklađenosti po prijavi državne pomoći od strane Ministarstva ekonomije, a na osnovu Prijedloga mišljenja v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, dostavljenog shodno članu 22 stav 1 tačka 7 Zakona o zaštiti konkurencije, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Izdavanje državne garancije koja se odnosi na Ugovor o zajmu, čiji će potpisnici biti Njemačka razvojna banka KfW i Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić, za Projekat rekonstrukcije i modernizacije HE Perućica, u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo ekonomije je, dopisom broj: 310-852/2019-1 od 27.5.2019. godine, dostavilo zahtjev za mišljenjem zaveden kod Agencije pod brojem 02-455/1 od 28.5.2019. godine. Zahtjev za mišljenjem se odnosi, na Ugovor o zajmu, čiji će potpisnici biti Njemačka razvojna banka KfW (u daljem tekstu: KfW banka) i Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić (u daljem tekstu: EPCG), za Projekat rekonstrukcije i modernizacije HE Perućica. Uz dopis dostavljen je Prijedlog ugovora o zajmu, Poseban sporazum o ugovoru o kreditu i Informacija – projekat rekonstrukcije i modernizacije HE Perućica Faza II.

Nakon analize dostavljene dokumentacije, Agencija je, saglasno članu 15. stav 2. Zakona o kontroli državne pomoći, uputila dopis Ministarstvu ekonomije, broj: 05-455/2 od 11. juna 2019. godine, kojim je tražila dopunu prijave državne pomoći i navela da je potrebno dostaviti opšti obrazac prijave državne pomoći (popunjenu prijavu državne pomoći) i bilanse stanja i uspjeha, revizorske izvještaje za posljednje tri godine za EPCG.

EPCG je osnovana radi obavljanja privredne djelatnosti, odnosno proizvodnje električne energije, snabdijevanje električnom energijom, kupoprodaje električne energije, izgradnje i održavanja elektroenergetskih objekata i projektovanja i nadzora.

U Konsolidovanom finansijskom iskazu za 2018.godinu i Izvještaju nezavisnog revizora vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme EPCG iznosi 972.030.050 eura.

OPIS ZAHTJEVA

HE Perućica je hidroelektrana čija je instalisana snaga 307 MW, sa mogućnošću godišnje proizvodnje oko 1.300 GWh.

Ugovor o zajmu sa KfW bankom

KfW banka u ime Vlade Savezne Republike Njemačke, odnosno Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj Savezne Republike Njemačke finansira i podržava projekte i programe koji doprinose unaprijeđenju ekonomija zemalja u razvoju i tranziciji.

Ugovor o zajmu, čije će potpisnici biti KfW banka i EPCG u iznosu od 33.000.000,00 €, namijenjen je za potrebe finansiranja Faze II projekta rekonstrukcije i modernizacije HE Perućica. Zakonom o budžetu Crne Gore za 2019. predviđeno je izdavanje državne garancije za ovaj kreditni aranžman u iznosu od 33.000.000,00 eura, tj. 100 % vrijednosti kreditnog aranžmana EPCG će, kao sredstvo obezbjeđenja za izdavanje državne garancije, sa Ministarstvom finansija zaključiti odgovarajući Ugovor o jemstvu koji predviđa izdavanje odgovarajućih blanko mjenica u iznosu 100% vrijednosti kreditnog aranžmana, tj. izdate državne garancije.

Kao obezbjeđenje za ovaj Zajam, država Crna Gora, kao Garant, će obezbijediti posebnu garanciju u korist KfW banke u skladu sa Aneksom 4 ("Garancija za plaćanje") prije prve isplate iz sredstava Zajma.

U cilju potvrde da je EPCG kreditno sposobna da otplaćuje kredit, dostavljeni su podaci o značajnim bruto prihodima i neto rezultatu ostvarenim u prethodnom periodu, koji se dokazuju kroz Izvještaje o finansijskom poslovanju - bilans uspjeha i bilans stanja, sa izvještajem nezavisnog revizora. Za posljednje tri poslovne godine (2016, 2017. i 2018.) prihodi EPCG su na nivou godine i preko 200 mil. eura. Ova činjenica, zajedno sa neto rezultatom kompanije, dokazuje da ne postoje teškoće u poslovanju ovog društva.

Osnovni razlog što se EPCG opredijelila za kreditni aranžman sa KfW bankom su specifičnosti koje se ne mogu naći kod komercijalnih banaka. Predmetni aranžman nije samo baziran na isplati sredstava od KfW banke već se od kreditora obezbijeduje i vid podrške u smislu konkretnih mjera koje doprinose boljoj realizaciji projekta.

U cilju potvrde da je njeno poslovanje prepoznato kao stabilno i od strane komercijalnih banaka EPCG je obezbijedila i dvije preliminarne ponude komercijalnih banaka i to: Societe Generale Banke i Komercijalne banke AD Podgorice. U potvrdama je naveden iznos naknade koja bi bila naplaćena prilikom izdavanja garancija. Pored činjenice da je na ovaj način potvrđena dobra strana poslovanja EPCG navedeni podaci ne mogu biti osnov za upoređivanje sa kreditom koji se obezbijeduje od kreditora KfW banke.

Postojanje državne pomoći

Član 107 (1) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije glasi: „bilo koja pomoć koja je dodijeljena od strane države članice ili iz državnih sredstava u bilo kojem obliku, ako bi mogla da naruši, ili prijeti da naruši konkurenciju kroz favorizovanje određenih

preduzeća ili proizvodnje određene robe, u mjeri u kojoj ona utiče na trgovinu između država članica, neće biti kompatibilna sa unutrašnjim tržištem“.

Zakon o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 12/18) sadrži ovu definiciju, pa je državna pomoć, u skladu sa Zakonom:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Javna sredstva

Prednosti koje su direktno ili indirektno dodijeljene državnim sredstvima mogu predstavljati državnu pomoć, a prenos državnih sredstava može poprimiti razne oblike, poput direktnih bespovratnih sredstava, zajmova, garancija, direktnog ulaganja u kapital preduzetnika i koristi u naturi.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2019.godine predviđeno je izdavanje državne garancije za kreditni aranžman sa KfW bankom u iznosu od 33.000.000,00 eura, tj. 100 % vrijednosti kreditnog aranžmana je pokriveno garancijom.

Selektivnost

Selektivnost mjere podrazumijeva da se mjera primjenjuje samo na određene preduzetnike (njihove grupe) ili određene sektore. Garancija se izdaje u cilju ispunjenja internih procedura KfW banke odnosi se samo na kreditni aranžman KfW-EPCG. Selektivnim odabirom, država izdaje garanciju u cilju realizacije kreditnog aranžmana.

Ekonomska prednost

Svaka ekonomska korist koju pravno lice ne bi ostvarilo u uobičajenima tržišnim uslovima i svom redovnom poslovanju, odnosno u nedostatku intervencije države, vodi ka ispunjenju ovog uslova. Prednost je prisutna kad god se finansijska situacija preduzetnika poboljša kao rezultat intervencije države, pod uslovima koji se razlikuju od uobičajenih tržišnih uslova. Agencija je napravila hipotetičko poređenje situacije nakon realizacije kreditnog aranžmana sa situacijom u kojoj država nije izdala garanciju, odnosno predmetni kredit nije realizovan. U tom smislu, Agencija smatra da se finansijski položaj EPCG neće u bitnom promijeniti nakon dobijanja kredita od strane KfW banke, s obzirom na to da je EPCG privredno društvo koje veoma stabilno posluje i ostvaruje zavidan profit, a navedeni kredit neće biti korišćen za finansiranje redovnog poslovanja u smislu operativnih troškova, odnosno obaveza i obrtnih sredstava EPCG-a, već će kreditna sredstva biti namijenjena za unaprjeđenje već postojeće infrastrukture i proizvodnje i u smislu što će je učiniti održivom. Uzimamo u obzir pretpostavku da bi odlaganje rekonstrukcije HE Perućica u budućnosti dovelo do još većih troškova, jer bi vodilo daljoj i dubljoj devastiranosti hidro elektrane, a posebno uzimajući u obzir da će

realizacija kredita omogućiti i implementaciju viših standarda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti.

EPCG će, kao sredstvo obezbjeđenja za izdavanje državne garancije, sa Ministarstvom finansija zaključiti odgovorajući Ugovor o jemstvu koji predviđa izdavanje odgovarajućih blanko mjenica u iznosu 100% vrijednosti kreditnog aranžmana, tj. izdate državne garancije. Agencija je sa posebnom pažnjom analizirala sve navode iz dopisa Ministarstva finansija – Direktorata državnog trezora, broj 06-40661 od 22. jula 2019. godine. U predmetnom dopisu Ministarstvo finansija obavještava EPCG o uslovima izdavanja državne garancije i navodi da je predmetna garancija definisana članom 13 Zakona o budžetu za 2019. godinu („Službeni list Crne Gore“ br. 87/18), kao i Odlukom o zaduženju Crne Gore za 2019. godinu („Sl. List broj 1/19). Agencija zaključuje da će državna garancija biti obezbijedena korporativnom garancijom i blanko mjenicama izdatim od strane EPCG, koje će važiti do otplate cjelokupnog kredita, odnosno važenja državne garancije. U istom dopisu, Ministarstvo finansija navodi da će, nakon okončanja pregovora EPCG sa KfW bankom, informisati Vladu Crne Gore i zatražiti saglasnost za potpisivanje Ugovora o kreditu i Ugovora o garanciji. Nakon izdavanja državne garancije, Ministarstvo finansija će biti odgovorno za zaključenje ugovora sa EPCG kojim će se obezbijediti izdavanje korporativne garancije i blanko mjenica, a sve u cilju potpunog obezbeđenja države likvidnim sredstvom namirenja, u slučaju aktiviranja državne garancije.

Narušavanje konkurencije

Svaka mjera koja može poboljšati konkurentan položaj privrednog društva u odnosu na ostale privredne subjekte s kojima je u konkurenciji, narušava ili prijeti da će narušiti tržišnu konkurenciju na tržištu.

U praktičnom smislu, narušavanje tržišne konkurencije u smislu člana 107 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, moguće je čim država dodijeli finansijsku prednost preduzeću u liberalizovanom sektoru u kojem postoji, ili bi mogla postojati, tržišna konkurencija.

Agencija je zauzela stanovište da državna pomoć može da naruši tržišnu konkurenciju čak i ako ne pomaže korisniku državne pomoći da se proširi i stekne nove tržišne udjele, već je kao u ovom slučaju izdavanja državne garancije dovoljno da država svojom intervencijom omogućava zadržavanje snažnijeg konkurentnog položaja od onoga koji bi EPCG imala da garancija nije izdata, odnosno da kreditni aranžman nije realizovan.

Uticaj na trgovinu

Prednost dodijeljena preduzetniku koji djeluje na tržištu koje je otvoreno za tržišnu konkurenciju obično se smatra narušavanjem tržišne konkurencije i može uticati na trgovinu na tržištu Crne Gore. S obzirom na to da izdavanjem garancije država omogućava EPCG da povuče kredit od KfW banke država time ojačava položaj EPCG u odnosu na ostale proizvođače električne energije, zbog čega treba smatrati da ta pomoć utiče na trgovinu”.

Uzimajući u obzir da su ispunjeni svi uslovi iz člana 107 (1) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, Agencija zaključuje da izdavanje predmetne garancije jeste državna pomoć, u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći, a da je EPCG korisnik državne pomoći, u smislu člana 3 stav 2 Zakona. Ova mjera jeste individualna državna pomoć, a instrument dodijele državne pomoći je garancija,

Agencija je analizirala uslove iz Obavještenja Komisije o primjeni člana 87 i 88 Ugovora o Evropskoj zajednici na području državnih pomoći u obliku garancija (2008/C 155/02), kako bi se isključila prisutnost državne pomoći:

(a) Dužnik se ne nalazi u finansijskim teškoćama.

(b) Obim garancija može se pravilno izmjeriti u trenutku njene dodjele. Ovo znači da garancija mora biti vezana za određenu finansijsku transakciju, za fiksni najviši iznos i mora biti vremenski ograničena.

(c) Garancija ne pokriva više od 80% neotplaćenog zajma ili druge finansijske obaveze.

(d) Za garanciju je plaćena tržišna cijena.

USLOVI DODIJELE DRŽAVNE POMOĆI

Kao obezbjeđenje za kreditni aranžman država Crna Gora, kao Garant, će obezbijediti posebnu garanciju u korist KfW banke u skladu sa Aneksom 4 ("Garancija za plaćanje") prije prve isplate iz sredstava Zajma. S tim u vezi, Zakonom o budžetu Crne Gore za 2019. predviđeno je izdavanje državne garancije za ovaj kreditni aranžman u iznosu od 33.000.000,00 eura, tj. 100 % vrijednosti kreditnog aranžmana. EPCG će, kao sredstvo obezbjeđenja za izdavanje državne garancije, sa Ministarstvom finansija zaključiti odgovarajući Ugovor o jemstvu koji predviđa izdavanje odgovarajuće korporativne garancije i blanko mjenica u iznosu 100% vrijednosti kreditnog aranžmana tj. izdate državne garancije. Agencija je posebno uzela u obzir činjenicu da će državna garancija biti obezbijedena korporativnom garancijom i blanko mjenicama izdatim od strane EPCG, koje će važiti do otplate cjelokupnog kredita, odnosno važenja državne garancije. Kako bi cijenila naplativost korporativne garancije, odnosno blanko mjenica, Agencija je analizirala izvršenja platnih transakcija, kao i priliv i odliv na tekućim računima ovog privrednog društva kod četiri poslovne banke. Na osnovu prethodno ostvarenog platnog prometa, a uzimajući u obzir visinu prosječnog dnevnog prometa EPCG, Agencija nalazi da su blanko mjenice dovoljno sredstvo obezbjeđenja naplate države, i u slučaju aktiviranja državne garancije, blanko mjenice EPCG će biti likvidno i odmah naplativo sredstvo obezbjeđenja.

Prilikom odlučivanja, Agencija je uzela u obzir solventnost EPCG:

1) Odnos knjiženog duga i vlasničkog kapitala EPCG je 16,64 i

2) EBITDA koeficijent pokriva kamate EPCG je 0,03.

Odnos obaveza po osnovu kreditnih zaduženja i kapitala EPCG, koji iznosi 16,64 ukazuje da ne postoji rizik od prezaduženosti kompanije.

Dodatno, odnos troškova kamata i EBITDA-e, koji iznosi 0,03 ima zanemarljiv uticaj na poslovni rezultat kompanije.

Nakon ocjene solventnosti EPCG Agencija je razmatrala razloge izdavanja garancije od strane države, odnosno razloge zbog kojih EPCG (usljed svoje solventnosti) nije obezbjedila garanciju kod poslovne (komercijalne) banke, po tržišnim uslovima. Uzimajući u obzir da garancija ne sadrži pomoć ukoliko je cijena plaćena za garanciju makar toliko visoka kao odgovarajuća referentna vrijednost za premije garancije koja se može naći na finansijskim tržištima, Agencija je utvrđivala uslove na bankarskom tržištu Crne Gore. Kako bi se odredila odgovarajuća tržišna cijena, uzete su u obzir karakteristike garancije i visine kredita, odnosno sljedeći elementi: iznos i trajanje transakcije; osiguranje koje daje dužnik i procjena stope naplate; vjerovatnoća

neizvršavanja obaveza dužnika koja proizlazi iz njegove finansijske situacije, odnosno ocjene rizičnosti.

Uz propratnu dokumentaciju podnosilac prijave je dostavio i ponude dvije poslovne banke, ali je ponuđeni iznos garancije bio višestruko manji u odnosu na iznos kredita, tako da nije moguće uslove izdavanja garancije od strane poslovne banke porediti sa uslovima pod kojima će država izdati garanciju. Agencija zaključuje da banke koje posluju na tržištu Crne Gore, ali i u okruženju, ne mogu da izdaju garanciju koja bi pokrila kredit u celosti (33 miliona eura). Dodatno, KfW banka saglasno internim procedurama prihvata isključivo garancije izdate od strane države na čijoj teritoriji se realizuje kreditni aranžman.

U cilju obračuna iznosa dodijeljene državne pomoći, a s obzirom na to da se odgovarajuća referentna premija garancije ne može pronaći na finansijskim tržištima Crne Gore i regiona, Agencija je ukupni finansijski trošak garantovanog zajma, uključujući i kamatnu stopu za zajam i premiju garancije, poredila sa tržišnom cijenom sličnog negarantovanog zajma.

Opis/kreditor	KfW	Interna projekcija	Razlika
Ukupna visina kamate	1.624.150	7.381.000	5.756.850
Commitment fee	193.875	775.500	581.625
Management fee	412.500	330.000	-82.500
	2.230.525	8.486.500	6.255.975

Opis / kreditor	KfW	Interna projekcija	Razlika
Kamatna stopa	0,88%	4%	3,12%
Commitment fee	0,25%	1%	0,75%
Management fee	1,25%	1%	-0,25%

Kako bi utvrdila iznos dodijeljene državne pomoći, a nije bilo moguće primjeniti odgovarajuću referentnu premiju garancije na finansijskim tržištima u regionu, Agencija je primjenila premiju za koju je Evropska komisija utvrdila da se može smatrati tržišnom, a koja iznosi iznad 12%. Primjenom ove metode, iznos dodijeljene državne pomoći čini razlika između premije koja se smatra tržišnom – 12% i naknadu za rizik koju će EPCG platiti državi naknadu za rizik u visini od 0,5% iznosa garancije.

OCJENA

Uzimajući u obzir da su ispunjeni svi uslovi iz člana 107 (1) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, Agencija zaključuje da izdavanje predmetne garancije

jeste državna pomoć, u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći, a da je EPCG korisnik državne pomoći, u smislu člana 3 stav 2 Zakona. Ova mjera jeste individualna državna pomoć, a instrument dodijele državne pomoći je garancija.

U postupku davanja mišljenja, Agencija je uzela u obzir i odredbe člana 86. Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16 I 51/17) kojim je proizvodnja električne energije definisana kao energetska djelatnost od javnog interesa. Energetski subjekti koji vrše djelatnost proizvodje električne energije u skladu sa pomenutim članom zakona dužni su da, u cilju ostvarivanja javnog interesa i radi snabdijevanja, na siguran, bezbjedan, pouzdan i kvalitetan način, u skladu sa energetske bilansom obezbjeđuju: dovoljne količine energije koje su potrebne za život i rad građana; dovoljne količine energije koje su potrebne za poslovanje i razvoj privrednih subjekata i energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnim i distributivnim sistemima električne energije i gasa.

Agencija je cijenila činjenicu da je tržište proizvodnje električne energije u Crnoj Gori liberalizovano, te da osim EPCG postoje i drugi proizvođači električne energije, konkretno mini hidroelektrane. U tom smislu, nije moguće EPCG posmatrati kao privredno društvo koje obavlja djelatnost od javnog interesa, s obzirom na to da ne postoji akt kojim je EPCG povjereno ekskluzivno pravo proizvodnje električne energije na tržištu Crne Gore. Dodatno, EPCG obavlja i druge tržišne, odnosno ekonomske djelatnosti, u cilju sticanja dobiti: snabdijevanje električnom energijom, kupoprodaja električne energije, izgradnja i održavanje elektroenergetskih objekata, projektovanje i nadzor. Čak i kad bi EPCG bilo adekvatno povjereno pružanje isključivo usluga od opšteg ekonomskog interesa, garancija bi se mogla odnositi samo na 80% vrijednosti kreditnog aranžmana, kako je i propisano odredbama Obavještenja Komisije o primjeni čl. 87 i 88 Ugovora o EZ-u na području državnih pomoći u obliku garancija (52008XC0620(02), SL C 155, 20. 6. 2008.).

Međutim, prilikom davanja mišljenja, Agencija je posebno uzela u obzir solventnost EPCG, te djelatnost ovog preduzeća koja osigurava bezbjedan priliv u periodu otplate kredita i izvjesnu činjenicu da je kompanija bila u prilici da odgovori na svaku cijenu garancije koju bi tražile poslovne banke koje posluju po komercijalnim uslovima na finansijskom tržištu, ali da EPCG, iako veoma solventna, nije bila u prilici da obezbijedi garanciju po tržišnim uslovima, jer poslovne banke nisu mogle da odgovore na zahtev EPCG, s obzirom na značajno visoku sumu tražene garancije.

Agencija je istovremeno razmatrala način poslovanja KfW banke i zaključila da se državna garancija izdaje isključivo u cilju ispunjenja internih procedura KfW banke, koja državnu garanciju prihvata kao jedino sredstvo obezbjeđenja i to tako da je korisnik kredita obavezan da obezbijedi naplatu od 100% vrijednosti kreditnog aranžmana. Iz navedenog razloga, država izdaje garanciju koja pokriva pun iznos kredita, ali takođe, treba cijeniti solventnost EPCG, odnosno očekivana kretanja na tekućim računima ovog pravnog lica, kao i činjenicu da EPCG posjeduje kolateral koji bi mogao višestruko da obezbijedi iznos kreditnog aranžmana.

Prilikom zauzimanja stava po pitanju izdavanja državne garancije, Agencija je posebno cijenila činjenicu da će EPCG kao sredstvo obezbjeđenja za izdavanje državne garancije, sa Ministarstvom finansija zaključiti Ugovor o jemstvu koji predviđa izdavanje odgovarajuće korporativne garancije i blanko mjenica u iznosu 100% vrijednosti kreditnog aranžmana tj. izdate državne garancije. Zaključenje navedenog ugovora je od posebnog značaja za Agenciju, jer cijeni da će EPCG biti dodatno motivisana da uredno izmiruje svoje obaveze prema KfW banci, te da sa stanovišta povrede konkurencije, odnosno sticanja prednosti u odnosu na konkurente EPCG-a, eventualno aktiviranje državne garancije proizvodi naplatu državne garancije u punom iznosu i ne utiče u znatnoj mjeri na položaj drugih učesnika na tržištu. Dodatno, Agencija uzima u obzir i uslov da će korporativna garancija važiti do otplate cjelokupnog kredita, odnosno važenja garancije.

U Konsolidovanom finansijskom iskazu za 2018.godinu i Izvještaju nezavisnog revizora vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme EPCG iznosi 972.030.050 eura, iz čega proizilazi da je moguće da se i založnim pravom obezbijediti da se država u kratkom vremenskom roku, u cjelosti naplati od EPCG, u slučaju aktiviranja garancije. Dodatno, Usled mogućnosti EPCG da obezbijedi likvidna sredstva obezbjeđenja i naplatu od 100% vrijednosti kreditnog aranžmana (izdavanjem korporativne garancije i blanko mjenica), Agencija nalazi da izdavanje državne garancije jeste državna pomoć koja se dodjeljuje EPCG, ali ne utiče u znatnoj mjeri na položaj drugih učesnika na tržištu.

Ciljevi i očekivani efekti Projekta modernizacije HE Perućica su: produženje radnog vijeka elektrane; obezbjeđenje visoke pogonske spremnosti elektrane, automatizacija upravljanja agregatima, postrojenjima i elektranom u cjelini; osposobljavanje elektrane za daljinsko vođenje iz nadređenog centra upravljanja; optimizacija proizvodnje i korišćenja vodnog potencijala rijeke Zete i akumulacija jezera Krupac i Slano, osposobljavanje elektrane za pružanje pomoćnih i sistemskih usluga za EES Crne Gore (sekundarna regulacija, tercijalna regulacija, black start,...); smanjenje eksploatacionih troškova i troškova održavanja i podizanje nivoa bezbjednosti pogona i osoblja elektrane.

Nakon što je cijnila dokaze i dostavljene informacije, Agencija je uzela u obzir i odredbe Zakona o ratifikaciji Sporazuma o formiranju Energetske zajednice (Treaty establishing the Energy Community – EnCT) 2006. godine od strane Crne Gore i na osnovu odluka Savjeta ministara Energetske zajednice od dana potpisivanja EnCT do danas, kao i obaveze Crne Gore iz Acquis Communautaire (koje se, prije svega odnose na konkurenciju), sa posebnim osvrtom na članove 81, 82 i 87 Aneksa III EnCT. Dodatno, član 18. Ugovora o Energetskoj zajednici, koji glasi:

„Sljedeće je nespojivo sa pravilnim funkcioniranjem Ugovora, u onoj mjeri u kojoj to može da utiče na trgovinu mrežnom energijom između ugovornih strana:

.....(c) bilo koja javna pomoć koja narušava ili prijeti da naruši konkurenciju tako što će dati prednost određenim preduzećima ili određenim energetskim resursima.

2. Svaka praksa suprotna ovom članu ocjenjuje se na osnovu kriterijuma koji proizlaze iz primjene pravila članaka 81, 82 i 87 Ugovora o osnivanju Evropske zajednice (priložen u Aneksu III).“

Osim međunarodno preuzetih obaveza, Agencija poštuje i nacionalno zakonodavstvo i postupa u skladu sa članom 49 Zakona o energetici ("Službeni list Crne Gore", broj 5/16), koji uređuje kontrolu tržišta električne energije i gasa i glasi: „Regulatorna agencija za energetiku u skladu sa zakonom saraduje sa organom nadležnim za konkurenciju, regulatorom finansijskog tržišta i nadležnim organom (Energetske) Zajednice u istraživanjima koja se odnose na pitanja konkurencije“. Analogno, Agencija primjenjuje ovu zakonsku obavezu saradnje sa Energetskom zajednicom i na kontrolu državne pomoći, odnosno zaštitu konkurencije na tržištu Crne Gore.

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, Agencija će naknadno donijeti rješenje kojim će odlučiti o usaglašenosti sa pravilima za dodjelu državne pomoći. Prije donošenja rješenja Agenciji je potrebno dostaviti stav resornog organa, to jest Ministarstva ekonomije, u vezi sa eventualnom obavezom Crne Gore za dostavljanje odluke Energetskoj zajednici u Beču na prethodnu saglasnost.

Na osnovu iznijetih činjenica, Agencija je zaključila da je izdavanje državne garancije koja se odnosi na Ugovor o zajmu, čiji će potpisnici biti Njemačka razvojna banka KfW i Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić, za Projekat rekonstrukcije i modernizacije HE Perućica, u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

ČLAN SAVJETA

Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA

Miodrag Vujović